wvv | via

2025 JAARVERSLAG

Saamgestel deur: plantsa

PLANTVERBETERING SUID-AFRIKA
PLANT IMPROVEMENT SOUTH AFRICA

Jaarverslag van die Wingerdverbeteringsvereniging (WVV)

INHOUDSOPGAWE

1.	Oorsig	1
2.	Finansiële state soos op 31 Oktober 2025	2
3.	Uitvoerende gesag van die WVV	2
4.	Direkteure van Plant SA	4
5.	Lede van die WVV	4
6.	Stand van Variëteite en Klone	6
7.	Stand van Blokke	9
8.	Geënte stokke beskikbaar vir die bedryf	11
9.	Opsomming	24
10.	Dankbetuiging	24

AFKORTINGS GEBRUIK

WVV	WINGERDVERBETERINGSVERENIGING
PVO	PLANTVERBETERINGSORGANISASIE
PLANT SA	PLANTVERBETERING SUID-AFRIKA
NDL	NASIONALE DEPARTEMENT VAN LANDBOU
SATI	SUID-AFRIKAANSE TAFELDRUIF INDUSTRIE
SAWKV	SUID-AFRIKAANSE WINGERDKWEKERSVERENIGING
PBR	PLANTTELERSREGTE

W1	GESERTIFISEERD – VISUEEL VRY VAN ROLBLAARVIRUS
W2	GESERTIFISEER – STOK VIR STOK VRY GETOETS VIR ROLBLAARVIRUS
K1	KANDIDAAT MATERIAAL – VISUEEL VRY VAN ROLBLAARVIRUS
K2	KANDIDAAT MATERIAAL – STOK VIR STOK VRY GETOETS VIR ROLBLAAR
O	ONGESERTIFISEERD

1. OORSIG

1.1 Finansiële jaar

Daar is aan die einde van 2024 goedgekeur dat die jaareinde van die WVV van 31 Desember na 31 Oktober verskuif om meer in lyn te wees met die seisoenale verloop van die jaar. Die skuif het meegebring dat die 2025 finansiële jaar van die WVV oor slegs tien maande gestrek het. Gevolglik sluit hierdie Jaarverslag dus ook net die gebeure oor die tien maande periode in.

1.2 Lede van die WVV

Stargrow het in Junie 2025 uitgetree as WVV Plantverbeteringsorganisasie. Aangesien Hexberg ook teen die begin van 2025 uitgetree het as PVO, is daar tans ses geregistreerde PVOs, in vergelyking met die agt aan die einde van 2024.

1.3 Grondwet

Daar is in 2025 'n Grondwet werkgroep deur die WVV Raad aangewys om die volledige Grondwet te hersien, na aanleiding daarvan dat daar reeds in die vorige jaar begin is om veranderinge aan die Grondwet aan te bring. Die aanwysing van die Dagbestuur is een van die wysigings wat reeds in 2025 goedgekeur is. Die volledige hersiende dokument sal egter eers in 2026 finaal goedgekeur word.

1.4 Direkteure van Plant SA

Die WVV Raad het gedurende 2025 twee nuwe Direkteure, naamlik die voorsitter en die onder-voorsitter van die WVV Raad aangewys om op die Plant SA direksie te dien en na die belange van die WVV om te sien.

1.5 Inspekteursopleiding

Plant SA het in Junie 'n WVV Inspekteurskursus aangebied. Die kursus is deur 16 persone bygewoon, waarvan 8 bestaande inspekteurs die opknapping gedoen het. 14 Kandidate het die teorie eksamen afgelê.

1.6 Standaardbedryfsprosedures

Die Standaardbedryfsprosedure vir kwekerye is aangepas om voorsiening te maak vir verpligte warmwaterbehandeling vir alle bo- en onderstokenthout wat vir die kweek van tafeldruiwe aangewend word.

Die Standaardbedryfsprosedure vir blokeenhede is aangepas om die lys van rooi wyndruif kultivars waar visuele inspeksie vir Rolblaar, as ekwivalent aan toetsing erken word, uit te brei om Durif, Pinotage, Pinot Noir, Malbec en Ruby Cabernet in te sluit.

2. FINANSIËLE STATE SOOS OP 31 OKTOBER 2025

Volgens die voorlopige geouditeerde Inkomstestaat vir die boekjaar 1 Januarie 2025 tot 31 Oktober 2025, soos opgestel deur BGR de Villiers Ingelyf, is die boekjaar afgesluit met ‘n surplus van R 95 045.

Hierdie surplus het daartoe gelei dat die opgehoopte fondse van die WVV verhoog het vanaf R 513 754 op 1 Januarie 2025 tot R 608 799 op 31 Oktober 2025.

3 UITVOERENDE GESAG VAN DIE WVV

3.1 WVV RAAD

Me Roleen Carstens dien as Voorsitter van die WVV Raad. Die volgende lede verteenwoordig hulle onderskeie organisasies:

Produsente

Mnr.	S Jordaan	Raisins SA
Mnr.	F Botha	Raisins SA (WVV onder-voorsitter)
Mnr.	D Moelich	SATI
Me.	M Petersen	SATI
Mnr.	S Du Toit	Vinpro NPC
Mnr.	JF Viljoen	Vinpro NPC

PVO's

Mnr.	JC Bosman	Bosman Adama
Mnr.	F De La Querra	Duikerfontein Kwekery
Me.	E Muller	SAPO
Me.	E Goosen	Stargrow (Tot 17.06.2025)
Mnr.	S Amos	TopFruit
Mnr.	A Van Wyk	Vititec (Tot 31.07.2025)
Mnr.	C Schutte	Vititec (Vanaf 10.09.2025)
Mnr.	C Brink	Voor-Groenberg

Kwekersvereniging

Mnr.	T Heydenrych Jnr	SAWKV
Mnr.	R Joubert	SAWKV

Gekoöpteerde lede

Mnr.	NL Africander	NDL (Direktoraat – Inspeksiedienste)
Me.	A. Kistnasamy	NDL (Registrateur - Plantverbetering)
Dr.	E Terblanche	Voorsitter – Wingerd Tegniese Komitee

Sekretaris

Me.	RM Kriel	Plant SA

3.2 DAGBESTUUR

Me.	R Carstens
Mnr.	A Van Wyk (Tot 13.03.2025)
Mnr.	F Botha (Vanaf 13.03.2025)
Me.	R Kriel

3.3 TEGNIESE KOMITEE

Dr.	E Terblanche	Vinpro (Voorsitter)
Mnr.	D Moelich	SATI
Mnr.	A Vermeulen	Raisins SA
Mnr.	G Botma	Bosman Adama

Mnr.	F De la Querra	Duikerfontein
Me.	G Carelse	SAPO
Me.	L Van Der Merwe	Stargrow (Tot 17.06.2025)
Mnr.	AJ Jansen Van Vuuren	TopFruit
Mnr.	H Slabber	Vititec
Mnr.	J Laubscher	Voor-Groenberg
Mnr.	WI Laubscher	SAWKV
Mnr.	JH Malan	SAWKV

Gekoöpteer

Mnr.	P du Toit	NDL - Inspeksiedienste
Me.	L Frazenburg	NDL - Plantgesondheid
Me.	P Burger	Landbounavorsingsraad
Dr.	G Pietersen	Patho Solutions
Me.	R Kriel	Sekretaris

4. DIREKTEURE VAN PLANT SA

Die volgende WVV lede het in 2025 as direkteure van Plant SA gedien:

Mnr. HJT Heydenrych (Onder Voorsitter), Mnr. JC Bosman en Mnr JF Viljoen, met Mnr. A Van Wyk as die plaasvervangende direkteur tot en met 12.03.2025.

Me. Roleen Carstens en Mnr Ferdie Botha vanaf 13.03.2025.

5. LEDE VAN DIE WVV

5.1 Produsente organisasies

Die volgende bedryfsorganisasies was in 2025 by die WVV geregistreer om die belange van produsente te behartig:

Vinpro (wyndruifprodusente)

SATI (tafeldruifprodusente)
Raisins SA (droogdruifprodusente)

5.2 Plantverbeteringsorganisasies

Die volgende Plantverbeteringsorganisasies (PVO's) was gedurende 2025 lede van die WVV:

Bosman Adama
Duikerfontein
SAPO
Stargrow (tot 17.06.2025)
TopFruit
Vititec
Voor-Groenberg

5.3 Kwekers

Daar het 51 kwekerye geregistreer om in 2025 stokke te kweek, 21 van hierdie kwekerye is deur vier PVO's as grondveskwekerye geregistreer. Die kwekerye word op die WVV Raad en Tegniese Komitee verteenwoordig deur die Suid-Afrikaanse Wingerdkwekersvereniging (SAWKV).

Die lys van geregistreerde kwekers (in alfabetiese volgorde) is as volg:

SERT	**WVV GEREGISTREERDE KWEKERYE 2025-2026**
10226	Attie Brink Kwekery
10230	Bacchus Kwekery
10229	Bosman Adama Kwekery
12091	Bosman Fisantevlug Kwekery
12012	Bosman Herculesfontein Kwekery
12089	Bosman Moutonshoek Kwekery
12090	Bosman Nuhoop Kwekery
12155	Bosman Riviera Kwekery
10218	Constantia Kwekery
10224	Cordiersrus Kwekery

10779	Duikerfontein Kwekery
10203	Elnie Kwekery
10611	Fleury Kwekery
10356	Groenendal Kwekery
12099	Hexberg-Gifberg Kwekery
11514	Hexberg Pampoentuin Kwekery
12130	Hexvines (Pty) Ltd
10566	Kingsway Vineyards (voorheen Cornerstone Nursery)
10391	Koplande Boerdery
10204	Leeuwrivier Kwekery
10396	Olifantskop Kwekery
10205	Patatskloof Familietrust
10615	Rooiheuwel Kwekery
11752	Vitigraft BK
12061	Vititec Dunedin
12004	Vititec Kleinfontein
12141	Vititec Leeuwrivier
11746	Vititec Picardi
12160	Voor-Groenberg Tonnel Kwekery
10394	Wamakersvallei Kwekery

PVO geregistreerde grondveskwekerye

Bosman GV Kwekerye
SAPO GV Kwekery
Vititec GV Kwekerye
Voor-Groenberg GV Kwekerye

6. STAND VAN VARIËTEITE EN KLONE

6.1 Variëteite

Daar is gedurende die 2025 boekjaar slegs twee variëteite toegevoeg tot die amptelike variëteitslys (beide binne die skema).

Die stand van die amptelike variëteite, asook die benutting daarvan, soos op 31 Oktober 2025 word in Tabel 1 weergegee. Die tabel dui ook aan hoeveel variëteite binne elke wingerdgroep tans deur Planttelersregte beskerm word en hoeveel van die variëteite binne die skema is.

TABEL 1 Amptelike variëteite en die benutting daarvan in 2025

TIPE WINGERD	AMPTELIKE VARIETEITE (met PBR)	BINNE SKEMA (met PBR)	GEKWEEK IN 2025	
			AMPTELIKE VARIETEITE (BINNE SKEMA)	NIE-AMPTELIKE VARIETEITE (BINNE SKEMA)
BOSTOKKE				
WITWYN	87 (3)	68 (2)	39 (39)	*3 (3)*
ROOIWYN	80 (4)	63 (2)	47 (47)	*1 (-)*
TAFEL	231 (181)	105 (80)	62 (43)	*46 (10)*
DROOG	15 (4)	14 (4)	11 (11)	*2 (1)*
TOTAAL	**413 (192)**	**250 (88)**	**159 (140)**	***52 (14)***
ONDERSTOKKE				
	48 (3)	28 (3)	12 (12)	*4 (3)*
GROOTTOTAAL	**461 (195)**	**278 (91)**	**171 (152)**	***56 (17)***

6.2 Klone

Die stand van die klone soos op 31 Oktober 2025 word in **Tabel 2** weergegee.

TABEL 2 Aantal variëteite en klone per kategorie op die kloneregister

DRUIFSOORT		AMPTELIKE VARIëTEITE		*EKSP. VAR.*	TOTAAL
		REGISTER	KANDIDAAT	*KANDIDAAT*	
WITWYN	VARIëTEITE	47	39	*16*	**82**
	KLONE	225	140	*16*	**381**
ROOIWYN	VARIëTEITE	50	47	*12*	**75**
	KLONE	295	184	*17*	**496**
TAFELDRUIWE	VARIëTEITE	77	49	*49*	**155**
	KLONE	166	98	*67*	**335**
DROOGDRUIWE	VARIëTEITE	11	9		**14**
	KLONE	28	27		**55**
ONDERSTOKKE	VARIëTEITE	18	22	*15*	**43**
	KLONE	128	51	*18*	**197**
TOTAAL	**VARIëTEITE**	**203**	**166**	***92***	**369**
	KLONE	**842**	**500**	***118***	**1460**

Die vier variëteite met die meeste klone is Chardonnay met 67, Cabernet Sauvignon met 66, Shiraz met 64 en Chenin Blanc met 62.

Die volgende klone is gedurende 2025 toegevoeg tot die WVV kloneregister:

Kandidaatklone
1 witwyn
17 tafeldruif
2 onderstokke

Registerklone
2 witwyn
3 rooiwyn
10 tafeldruif
1 droogdruif

Die skrapping van klone vir 2025 het sewe onderstok-, 36 witwyndruif-, 54 rooiwyndruif-, 92 tafeldruif- en twee droogdruifklone ingesluit.

- Daar is 39 wyndruif-, 126 tafeldruif-, een droogdruif- en 20 onderstokvariëteit/e op die amptelike variëteitslys wat nie tans op die kloneregister verskyn nie. Hierdie

variëteite het in onbruik geraak of behoort aan eienaars wat nie deelneem aan die skema nie. Slegs agt van die tafeldruifvariëteite is wel hierdie jaar gekweek.

- Daar is die afgelope jaar 48% van die bostokvariëteite op die register benut, terwyl slegs 33% van die bostokklone op die kloneregister in kwekerye gebruik is. Vir onderstokke is daar 37% van variëteite en 24% van klone op die kloneregister benut. (Hierdie benutting verwys na plantmateriaal wat in 2025 deur geregistreerde kwekers geënt is.)

- Van die vier variëteite met die meeste klone is daar 34 klone van Chenin Blanc, 25 klone van Cabernet Sauvignon, 23 klone van Chardonnay en 16 klone van Shiraz benut.

LET WEL

Vir die doeleindes van hierdie verslag is alle variëteite, insluitend Flame Seedless, wat volgens die amptelike variëteitslys as droogdruiwe aangewend kan word volledig by die droogdruiwe-komponent ingereken.

7. STAND VAN BLOKKE

7.1 Bostokke

Die ses geregistreerde PVO's het gesamentlik 'n totaal van 3 793 bostokblokeenhede op 211 persele. Daar is 3 868 553 bostokke op die blokregister, waarvan 6% nie status het nie omdat die blokke nuwe toevoegings is of nog nie aan al die nodige vereistes voldoen nie.

Daar is 'n totaal van 3 042 grondvesblokke waarvan 84% stok vir stok getoets is vir Rolblaar in 2025. Hierdie getoetste stokke is slegs 42% van alle grondvesstokke.

Daar is stokke met Rolblaar simptome uitgemerk en geskrap in 181 moederblokke.

Die stand van die wingerd bostokblokke soos op 31 Oktober 2025, word in **Tabel 3** opgesom.

TABEL 3 Aantal bostok variëteite en klone per bloktipe ingedeel volgens status

		STATUS		VARIëTEITE	KLONE	PERSELE	BLOKKE	STOKKE
WITWYNDRUIWE	GRONDVES	GESERTIFISEER	W1	8	34	22	56	149 811
			W2	44	181	32	712	248 186
		KANDIDAAT	K1	1	1	2	2	261
			K2	41	83	10	188	7 453
		GEEN		16	37	9	61	56 804
		TOTAAL		70	267	46	1 019	462 515
	MOEDER	GESERTIFISEER	W1	22	87	62	262	985 236
			W2	1	1	1	1	76
		KANDIDAAT	K1	3	3	3	3	7 173
		GEEN		13	28	15	32	69 096
		TOTAAL		29	99	69	298	1 061 581
		GROOTTOTAAL		**70**	**269**	**89**	**1 317**	**1 524 096**
ROOIWYNDRUIWE	GRONDVES	GESERTIFISEER	W1	9	43	29	130	361 746
			W2	49	242	16	1 155	79 951
		KANDIDAAT	K2	49	86	10	166	5 642
		GEEN		11	28	9	36	34 053
		TOTAAL		74	332	44	1 487	481 392
	MOEDER	GESERTIFISEER	W1	30	110	78	316	1 237 936
			W2	1	1	1	4	11 862
		KANDIDAAT	K1	3	3	3	3	1 649
		GEEN		13	16	14	23	58 797
		TOTAAL		34	121	89	346	1 310 244
		GROOTTOTAAL		**75**	**347**	**113**	**1 833**	**1 791 636**
TAFELDRUIWE	GRONDVES	GESERTIFISEER	W1	24	29	8	45	20 479
			W2	43	60	11	99	36 153
		KANDIDAAT	K1	16	18	3	27	1 812
			K2	69	85	11	154	16 617
		GEEN		61	63	10	92	5 361
		TOTAAL		129	199	22	417	80 422
	MOEDER	GESERTIFISEER	W1	11	14	17	23	84 202
			W2	5	7	8	10	22 660
		KANDIDAAT	K1	1	1	1	2	5 000
			K2	3	4	4	4	16 356
		GEEN		8	10	10	11	20 762
		TOTAAL		17	29	33	50	148 980
	BRON	KANDIDAAT	K1	8	8	4	11	8 022
			K2	11	11	4	25	13 900
		TOTAAL		16	16	6	36	21 922
		GROOTTOTAAL		**132**	**207**	**55**	**503**	**251 324**
DROOGDRUIWE	GRONDVES	GESERTIFISEER	W1	8	11	12	30	86 405
			W2	8	18	18	61	117 776
		KANDIDAAT	K1	1	1	1	1	5
			K2	8	12	10	25	10 058
		GEEN		1	1	2	2	2 271
		TOTAAL		13	32	27	119	216 515
	MOEDER	GESERTIFISEER	W1	3	5	6	14	44 301
			W2	3	5	6	6	38 568
		KANDIDAAT	K2	1	1	1	1	2 113
		TOTAAL		5	7	11	21	84 982
		GROOTTOTAAL		**13**	**32**	**36**	**140**	**301 497**

7.2 Onderstokke

Die stand van die onderstokblokke, soos op 31 Oktober 2025, word in **Tabel 4** uiteengesit. Die onderstokblokke sonder status is blokke van eksperimentele variëteite waar statusse nog nie toegeken is nie en nuwe blokke waarvan die netelblaar toetse nog nie afgehandel is nie.

TABEL 4 Aantal onderstok variëteite en klone per bloktipe ingedeel volgens die status

<table>
<tr><th></th><th colspan="2">STATUS</th><th>VARIëTEITE</th><th>KLONE</th><th>PERSELE</th><th>BLOKKE</th><th>STOKKE</th></tr>
<tr><td rowspan="5">GRONDVES</td><td rowspan="2">GESERTIFISEER</td><td>W1</td><td>10</td><td>23</td><td>20</td><td>133</td><td>527 170</td></tr>
<tr><td>W2</td><td>2</td><td>3</td><td>5</td><td>7</td><td>20 600</td></tr>
<tr><td>KANDIDAAT</td><td>K1</td><td>20</td><td>20</td><td>6</td><td>51</td><td>61 400</td></tr>
<tr><td>GEEN</td><td></td><td>14</td><td>21</td><td>11</td><td>33</td><td>79 461</td></tr>
<tr><td>TOTAAL</td><td></td><td>30</td><td>49</td><td>29</td><td>224</td><td>688 631</td></tr>
<tr><td rowspan="3">MOEDER</td><td>GESERTIFISEER</td><td>W1</td><td>9</td><td>21</td><td>40</td><td>194</td><td>871 069</td></tr>
<tr><td>GEEN</td><td></td><td>3</td><td>5</td><td>3</td><td>6</td><td>40 449</td></tr>
<tr><td>TOTAAL</td><td></td><td>9</td><td>21</td><td>40</td><td>200</td><td>911 518</td></tr>
<tr><td></td><td>GROOTTOTAAL</td><td></td><td>30</td><td>49</td><td>62</td><td>424</td><td>1 600 149</td></tr>
</table>

8. STOKKE BESKIKBAAR VIR DIE BEDRYF

8.1 Stokgetalle

Die stokke gekweek per tipe wingerd word opgesom in **Tabel 5**.

TABEL 5 Stokke gekweek in 2025

TIPE WINGERD	GESERTIFISEER	KANDIDAAT	ONGESERT	TOTAAL
WITWYN	5 232 949	303 925	303 576	5 840 450
ROOIWYN	3 239 237	64 113	51 714	3 355 064
TAFEL	1 253 850	596 551	2 372 929	4 223 330
DROOG	1 758 887	175 674	215 153	2 149 714
PLANTLOTE	261 635	1 900	157	263 692
TOTAAL	**11 746 558**	**1 142 164**	**2 943 529**	**15 832 250**

- Daar is in 2025 ‘n totaal van 1 998 260 meer stokke gekweek as in 2024.

- Die persentasie gesertifiseerde en kandidaatstokke het van 87% in 2024 afgeneem tot 81% in 2025. Hierdie afname kan grootliks toegeskryf word aan die groot hoeveelheid tafeldruiwe wat nie gesertifiseer is nie.

- Die syfers vir stokke gekweek in geregistreerde kwekerye vir 2025 word in **Tabel 6** vergelyk met die dienooreenkomstige syfers vir 2024.

TABEL 6 Vergelykende syfers vir stokke uitgehaal 2025 teenoor 2024

	2024	**2025**
WYNDRUIWE		
Aantal kwekers	32	32
Stokke uitgehaal	8 442 575	9 195 514
Vatpersentasie	38%	44%
% Gesertifiseer & Kandidaat	96,3%	92,2%
TAFELDRUIWE		
Aantal kwekers	37	30
Stokke uitgehaal	3 395 680	4 223 330
Vatpersentasie	36%	41%
% Gesertifiseer & Kandidaat	59%	44%
DROOGDRUIWE		
Aantal kwekers	33	29
Stokke uitgehaal	1 705 396	2 149 714
Vatpersentasie	35%	39%
% Gesertifiseer & Kandidaat	92%	90%
PLANTLOTE		
Aantal kwekers	8	7
Plantlote uitgehaal	290 339	263 692
Vatpersentasie	62%	66%
% Gesertifiseer & Kandidaat	97%	99,9%
TOTAAL		
Aantal kwekers	47	44
Stokke uitgehaal	13 833 990	15 832 250
Vatpersentasie	37%	42%
% Gesertifiseer & Kandidaat	87%	81%

8.2 Wyndruiwe gekweek

Die belangrikste wyndruif variëteite gekweek in 2025, word volgens status in **Tabel 7** verskaf.

TABEL 7 Belangrikste witwyn en rooiwyn variëteite gekweek in 2025

VARIETEIT	GESERTIFISEER	KANDIDAAT	ONGESERT.	TOTAAL
WITWYN				
CHENIN BLANC	1 502 389	77 028	49 011	1 628 428
SAUVIGNON BLANC	1 307 225	59 114	50 124	1 416 463
COLOMBAR	1 044 882	70 835	47 690	1 163 407
CHARDONNAY	920 189	22 475	1 050	943 714
PINOT GRIS	171 013	14 583	52 354	237 950
MUSKADEL WIT	73 917	4 891	37	78 845
SEMILLON	38 795	10 973	15 568	65 336
MUSCAT D'ALEXANDRIE BLANC	51 928	1 370	1 476	54 774
GRENACHE BLANC	44 501		8 400	52 901
VIOGNIER	39 821			39 821
IRSAI OLIVER	3 200		26 666	29 866
GEWURZTRAMINER	3 040		20 212	23 252
SAUVIGNON GRIS		22 870		22 870
UGNI BLANC	1 743		19 304	21 047
ALVARINHO		16 190		16 190
ANDER (24)	30 306	2 306	11 684	44 296
ANDER EKSP. (3 VAR)		*1 290*		*1 290*
GROOTTOTAAL	**5 232 949**	**303 925**	**303 576**	**5 840 450**
ROOIWYN				
CABERNET SAUVIGNON	791 248	24 866	25	816 139
PINOTAGE	589 897	20 914	20 173	630 984
MERLOT	414 150	1 436	0	415 586
SHIRAZ	367 522	9 151	135	376 808
PINOT NOIR	318 159			318 159
CABERNET FRANC	116 443			116 443
GRENACHE NOIR	108 532	872		109 404
RUBY CABERNET	104 509			104 509
PETIT VERDOT	91 900	592		92 492
MALBEC	54 350		8 357	62 707
CINSAUT NOIR	51 310	235		51 545
DURIF	36 048		1 216	37 264
MUSKADEL ROOI	36 979			36 979
ALICANTE BOUSCHET	29 460		1 500	30 960
TANNAT	29 823			29 823
MOURVEDRE	28 408			28 408
ROOBERNET	17 871			17 871
MARSELAN	13 421			13 421
CHAMBOURCIN		157	13 132	13 289
SANGIOVESE	10 406			10 406
ANDER (27)	28 801	5 890	4 350	39 041
ANDER EKSP. (1 VAR)			*2 826*	*2 826*
Grand Total	**3 239 237**	**64 113**	**51 714**	**3 355 064**

- Daar is ongesertifiseerde wyndruifstokke deur 14 kwekerye verklaar, 86% van die ongesertifiseerde stokke is deur vier kwekers verklaar.

Die grootste klone van die variëteite waarvan daar meer as 100 000 stokke gekweek is word in **Tabel 8** aangetoon. Subklone is vir die doel van hierdie inligting saamgevoeg. Subklone met 'n * gemerk behoort aan verskillende PVO's.

TABEL 8 Die grootste klone van die top wyndruifvariëteite gekweek in 2025

VARIETEIT	KLOON	KLOON 1	KLOON 2	KLOON3	TOTAAL
WITWYN					
CHENIN BLANC	SN 220 B / SN 220 C	266 330	620 351		886 681
	SN 258 A				252 270
	SN 24 C				214 544
	SN 550 C / SN 550 D	24 741	25 039		49 780
	SN 737 R				48 208
	ANDER (24)				*176 945*
SAUVIGNON BLANC	SB 242 B				566 625
	SB 11 O / SB 11 R	78 165	211 369		289 534
	SB 316 G				260 705
	SB 134 C				134 031
	SB 317 A / SB 317 D	57 782	941		58 723
	ANDER (7)				*106 845*
COLOMBAR	*CO 1098 Q				617 299
	*CO 1098 D				304 386
	CO 254 E				162 364
	ANDER (4)				*79 358*
CHARDONNAY	CY 55 R				317 146
	CY 95 B				252 380
	CY 277 E				99 195
	CY 96 A / CY 96 C	49 860	49 045		98 905
	CY 76 D				56 602
	ANDER (11)				*119 486*
PINOT GRIS	PG 40 B				180 672
	ANDER (2)				*57 278*
ROOIWYN					
CABERNET SAUVIGNON	CS 338 C / CS 338 G	195 163	9 415		204 578
	CS 15 M				178 035
	*CS 163 I / CS 163 O	40 221	65 136		105 357
	*CS 163 C				76 815
	CS 46 C				66 178
	CS 37 C				61 785
	ANDER (13)				*123 391*
PINOTAGE	PI 48 A / PI 48 C / PI 48 H	368 246	926	208 194	577 366
	PI 6 B				33 026
	ANDER (5)				*20 592*
MERLOT	MO 348 A				343 076
	MO 343 / MO 343 A	37 051	21 559		58 610
	ANDER (4)				*13 900*
SHIRAZ	SH 9 C / SH 9 D	158 458	8 436		166 894
	SH 1 C				69 808
	SH 470 / SH 470 B	4 126	55 547		59 673
	ANDER (11)				*80 433*
PINOT NOIR	PN 115 A				124 354
	PN 52 C				100 160
	PN 777 B				41 193
	ANDER (8)				*52 452*

In **Grafieke 1 - 2** word die top 10 witwyn- en rooiwynstokke wat oor die laaste tien jaar, gekweek is aangedui. Die grafieke vertoon die totale getal stokke gekweek per jaar.

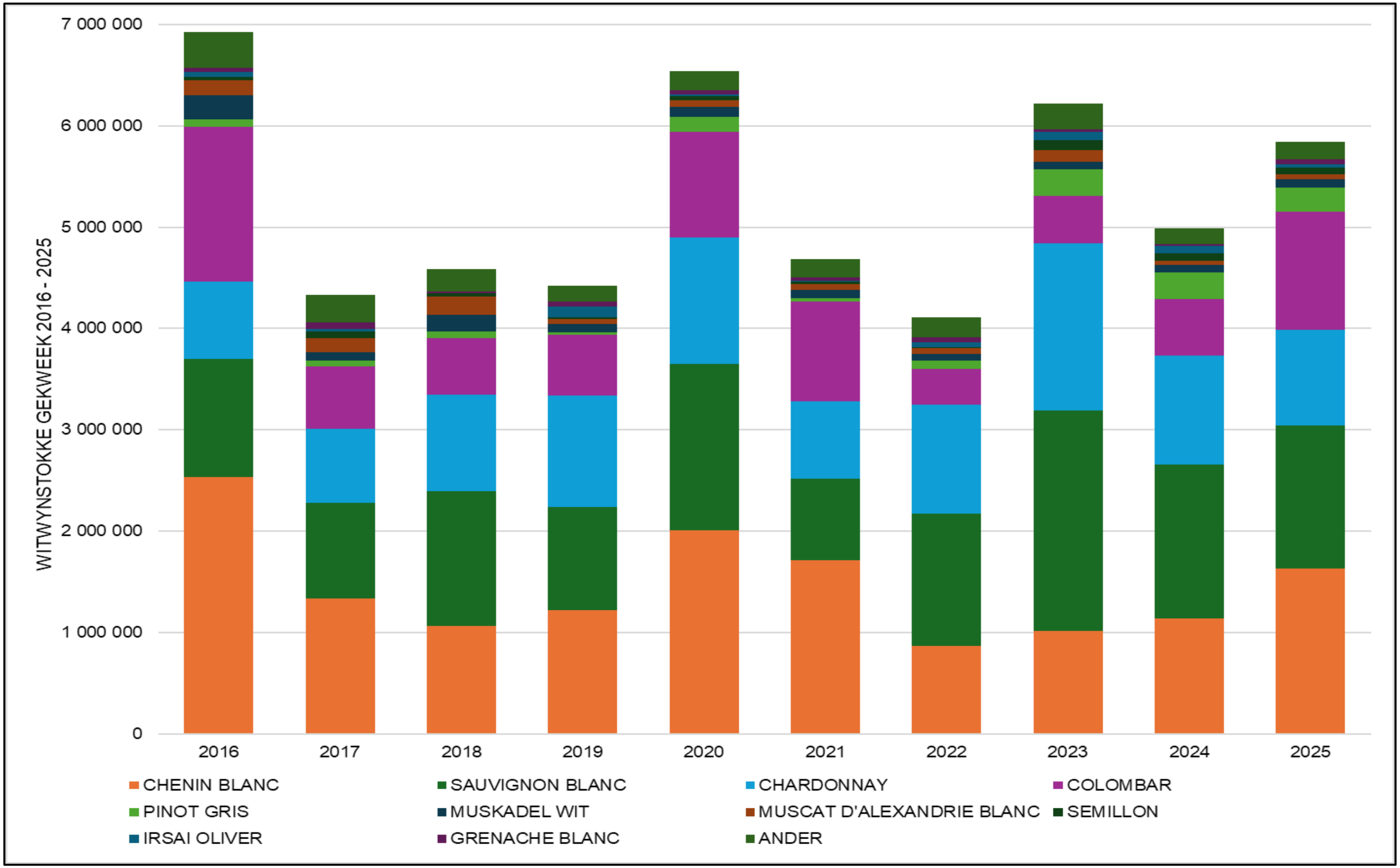

Grafiek 1 Top 10 witwyn variëteite gekweek 2016 - 2025

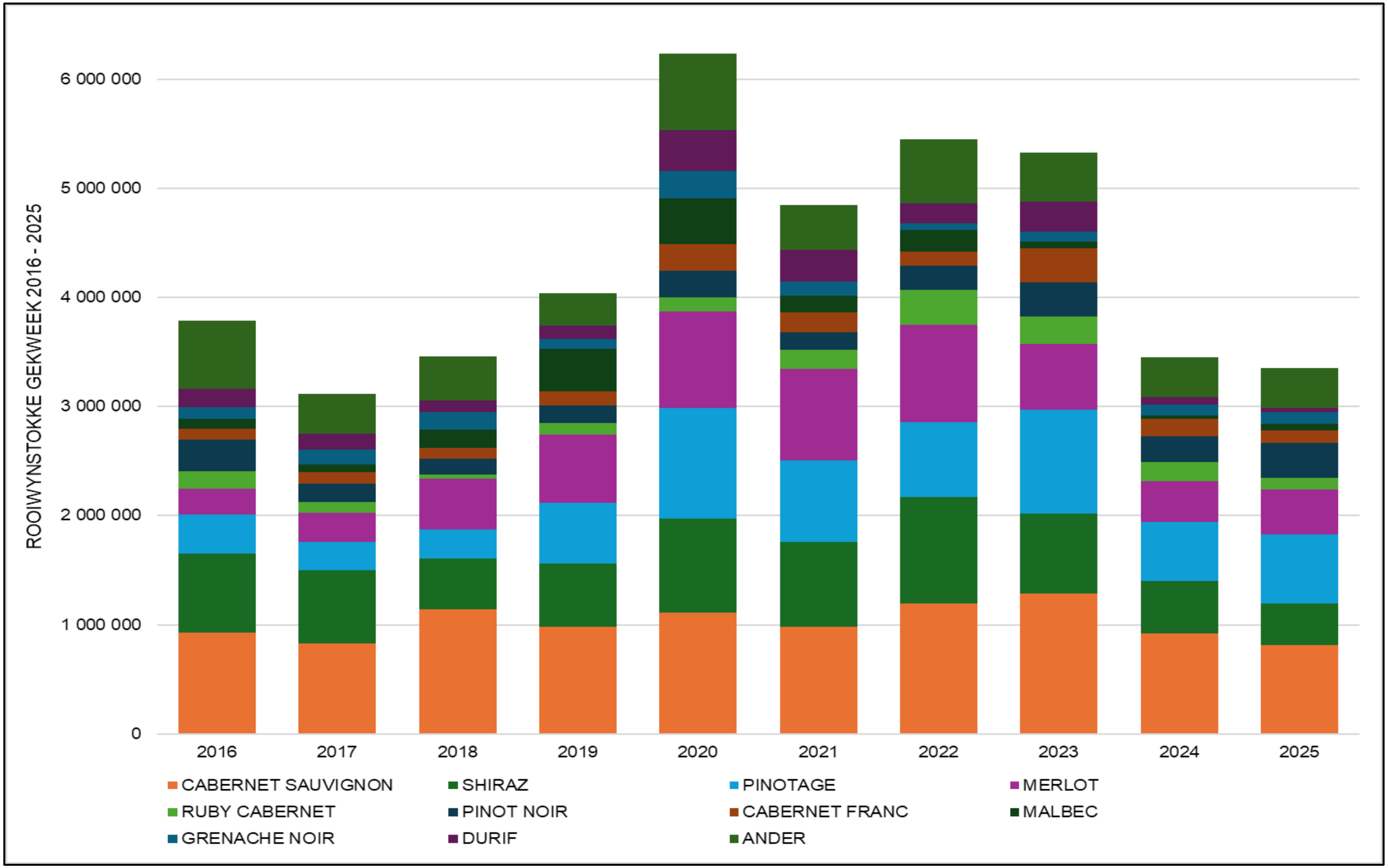

Grafiek 2 Top 10 rooiwyn variëteite gekweek 2016 – 2025

8.3 Tafeldruiwe gekweek

Die belangrikste tafeldruif variëteite gekweek in 2025, word volgens status in **Tabel 9** verskaf.

TABEL 9 Belangrikste tafeldruif variëteite gekweek in 2025

VARIETEIT	GESERTIFISEER	KANDIDAAT	ONGESERT.	TOTAAL
SUGRAFIFTYTHREE	76 397	91 933	593 393	761 723
IFG 68-175	300 791	2 620	191 633	495 044
CRIMSON SEEDLESS	148 970	54 827	233 477	437 274
PRIME		414	389 200	389 614
IFG TEN	15 692	253 553	85 212	354 457
IFG ELEVEN	181 730	53 259	35 776	270 765
ARRATHIRTYTHREE	30 585		151 549	182 134
SUGRATHIRTYFIVE	99 615	16 422	61 474	177 511
REDGLOBE	118 051	91	13 585	131 727
SHEEGENE 2	107 166	13 574	771	121 511
SHEEGENE 21	108 279	3 889	477	112 645
ARRAFIFTEEN			102 121	102 121
SUGRANINETEEN	937		85 149	86 086
SUGRAFIFTYFOUR	2 881	1 791	44 373	49 045
SHEEGENE 20	19 991		23 709	43 700
GRAPAES		28	40 396	40 424
ITUMSEVEN	815	38 166		38 981
SUGRAFIFTYSIX		12 311	25 652	37 963
IFG SEVEN	4 199		33 671	37 870
SUGRAONE	13		34 158	34 171
MOUNTAIN PEARL			32 319	32 319
ARRATHIRTY			27 620	27 620
ARRATWENTYNINE	26 681		105	26 786
IFG THIRTY-SEVEN		14 787	11 693	26 480
ARDTHIRTYFIVE		777	20 663	21 440
TAWNY SEEDLESS		20 450		20 450
EVANS DELIGHT			19 588	19 588
SUGRATHIRTYFOUR		250	17 052	17 302
IFG SEVENTEEN	5 194	2 299	8 099	15 592
ARDTHIRTYSIX		65	13 950	14 015
ARRAFOURTEENONE			12 476	12 476
VOLCANI 1744		*120*	*11 243*	*11 363*
ANDER (25 VAR)	5 863	12 899	35 380	54 142
ANDER (6 VAR)			9 316	9 316
ANDER EKSP. (9 VAR)		*2 026*	*5 840*	*7 866*
ANDER EKSP. (36 VAR)			*1 809*	*1 809*
GROOTTOTAAL	**1 253 850**	**596 551**	**2 372 929**	**4 223 330**

- In **Tabel 8** hierbo word variëteite binne die skema in groen uitgelig, terwyl eksperimentele variëteite in blou aangedui is.

- Waar ongesertifiseerde stokke van variëteite binne die skema gekweek is, is daar óf nie voldoende gesertifiseerde plantmateriaal beskikbaar nie of in sommige gevalle gebruik kwekers plantmateriaal wat nie deur ’n PVO uitgereik is nie.

In **Grafiek 3** word die top 25 tafeldruifvariëteite wat oor die laaste tien jaar, gekweek is aangedui. Die grafiek vertoon die totale getal stokke gekweek per jaar. Die variëteite is gerangskik van grootste na kleinste getal stokke gekweek oor die tien jaar periode.

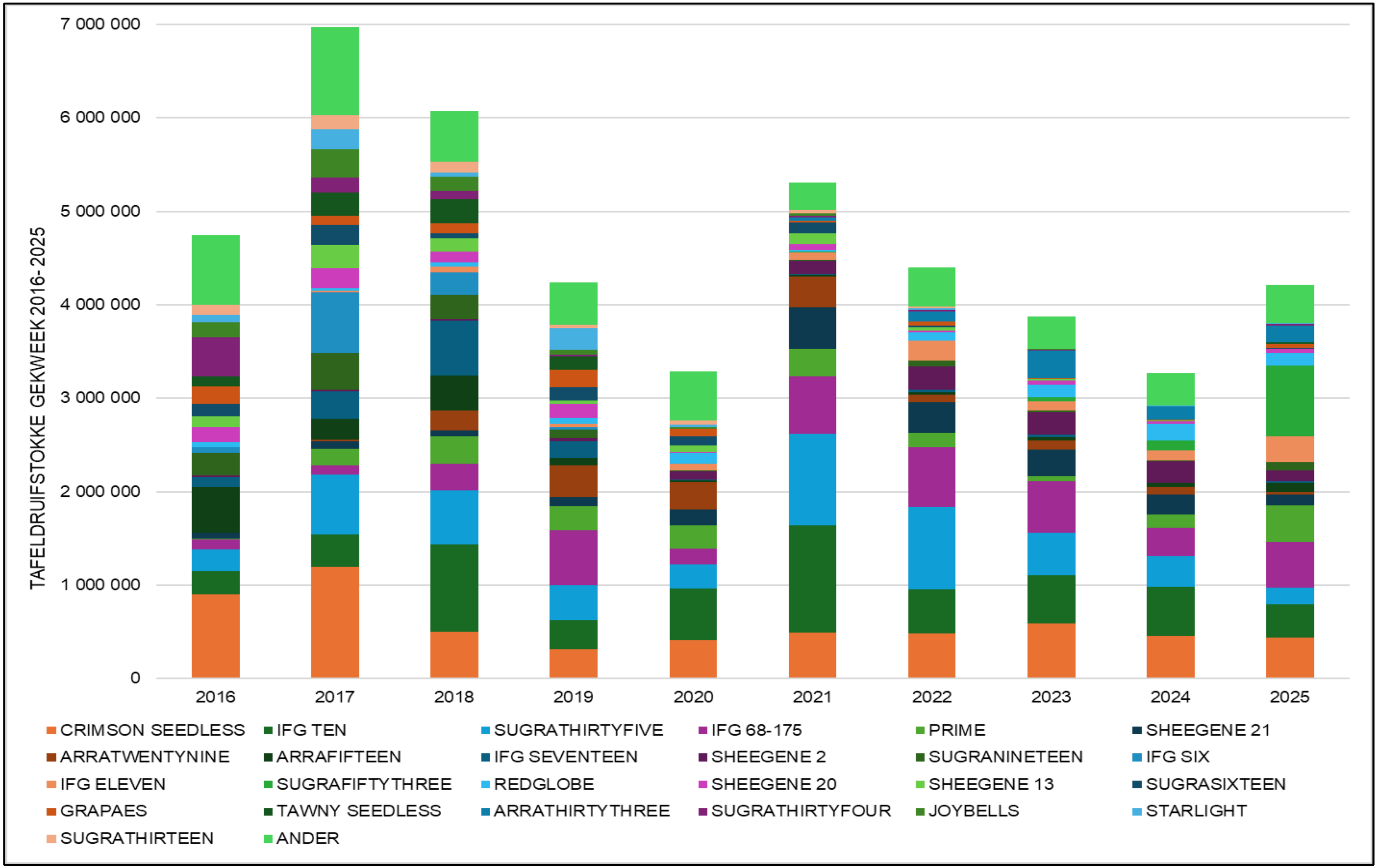

Grafiek 3 Top 25 tafeldruif variëteite gekweek 2016 – 2025

8.4 Droogdruiwe gekweek

Die droogdruif variëteite gekweek in 2025, word volgens status in **Tabel 10** verskaf.

TABEL 10 Droogdruif variëteite gekweek in 2025

VARIETEIT	GESERTIFISEER	KANDIDAAT	ONGESERT.	TOTAAL
MERBEIN SEEDLESS	886 758	36 107	7 875	930 740
SELMA PETE	682 491	75 351		757 842
FLAME SEEDLESS	12 248	14 742	169 061	196 051
SUGRATHIRTYNINE	125 532	30 039	5 480	161 051
ZANTE KORENTE	26 258	154		26 412
SULTANINA	24 121		1 776	25 897
SUNDOWNER		561	24 492	25 053
DOVINE		8 666		8 666
DIAMOND MUSCAT	1 479		4 025	5 504
SUNMUSCAT		3 932		3 932
DATAL			1 485	1 485
ANDER (2 VAR)		*6 122*	*959*	*7 081*
GROOTTOTAAL	**1 758 887**	**175 674**	**215 153**	**2 149 714**

- In **Tabel 9** hierbo word variëteite binne die skema in groen uitgelig, terwyl eksperimentele variëteite in blou aangedui is.

- Waar ongesertifiseerde stokke van variëteite binne die skema gekweek is, is daar óf nie voldoende gesertifiseerde plantmateriaal beskikbaar nie of in sommige gevalle gebruik kwekers plantmateriaal wat nie deur 'n PVO uitgereik is nie.

In **Grafiek 4** word die top 10 droogdruifvariëteite wat oor die laaste tien jaar, gekweek is aangedui. Die grafiek vertoon die totale getal stokke gekweek per jaar. Die variëteite is gerangskik van grootste na kleinste getal stokke gekweek oor die tien jaar periode.

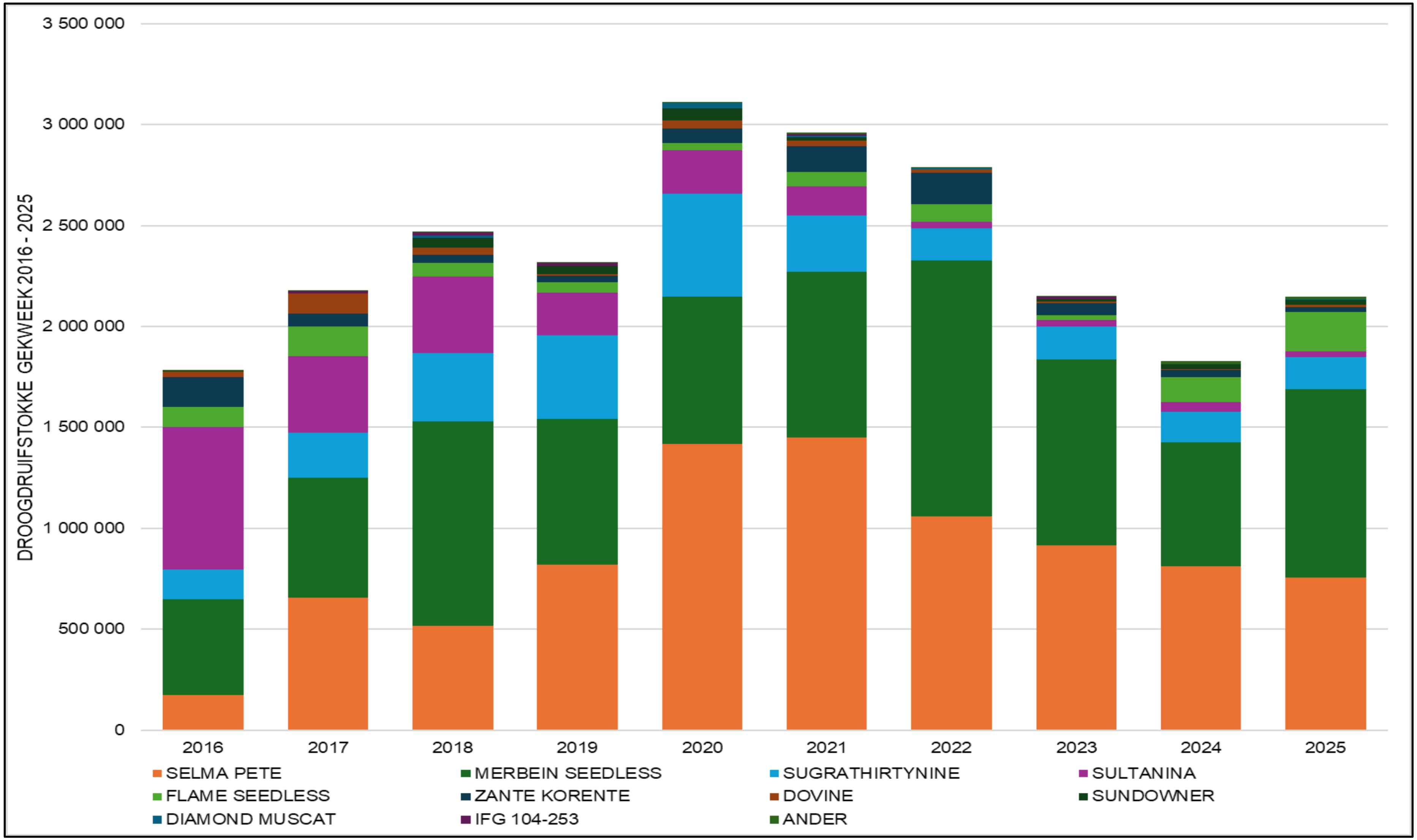

Grafiek 4 Top 10 droogdruif variëteite gekweek 2016 – 2025

8.5 Onderstokke benut

Die onderstokke benut vir 2025 word in **Tabel 11** opgesom, die getal onderstokke per wingerdtipe word met die statusse soos uitgereik weergegee.

TABEL 11 Onderstokke benut in kwekerye vir 2025

TIPE WINGERD	W2	W1	K2	K1	O	TOTAAL
WITWYN	22	5 758 521		51 195	30 712	5 840 450
TAFELDRUIWE		3 954 536	40	1 500	267 254	4 223 330
ROOIWYN		3 350 586		592	3 886	3 355 064
DROOGDRUIWE	225 399	1 794 401	10 060	104 786	15 068	2 149 714
GROOTTOTAAL	**225 421**	**14 858 044**	**10 100**	**158 073**	**316 920**	**15 568 558**

Die onderstokvariëteite, met die statusse daarvan, benut vir 2025 word in **Tabel 12** gegee.

TABEL 12 Onderstok variëteite benut in 2025

ONDERSTOK	W2	W1	K2	K1	O	TOTAAL
RAMSEY		9 512 668	40		267 164	9 779 872
P1103		1 915 806		88 731	49 731	2 054 268
RICHTER 110		1 186 223		25 998		1 212 221
US 8-7	22	967 998				968 020
RICHTER 99		480 486				480 486
101-14		449 560				449 560
143 B	201 174	173 319	10 060	12 970		397 523
RUGGERI 140		80 251		29 489		109 740
SO 4		76 674				76 674
MAKSTOK	24 225	12 532				36 757
FREEDOM		2 527		25		2 552
RS-3				793		793
KINGFISHER					*25*	*25*
GRN-4				*23*		*23*
GRN-2				*16*		*16*
GRN-3				*16*		*16*
RS-9				12		12
GROOTTOTAAL	**225 421**	**14 858 044**	**10 100**	**158 073**	**316 920**	**15 568 558**

Variëteite in kursief aangedui, is eksperimenteel en verskyn nog nie op die amptelike variëteitslys nie.

9. OPSOMMING

Die verbouing van kwekerystokke was weereens in 2025 van hoogstaande gehalte met 'n gemiddelde vatpersentasie wat 5% hoër was as in die vorige jaar. Daarby was die persentasie gesertifiseerde stokke, met die uitsondering van tafeldruiwe, bo 90%.

Ten spyte daarvan dat twee PVO's hulle deelname aan die WVV onttrek het, het die WVV daarin geslaag om steeds finansieel stabiel te bly met 'n geringe toename in die opgehoopte fondse. Die mikpunt wat vroeg in die jaar gestel is, nl. om ten minste 50% van die jaarlikse omset in opgehoopte fondse beskikbaar te hê, is egter nog baie ver weg.

Die hersiening van die Grondwet maak goeie vordering en die mikpunt is om die projek vroeg in 2026 af te handel. Daar is ook in 2025 begin om aan die Standaardbedryfs-prosedure vir kwekerye aandag te skenk en die hersiende dokumentasie sal ook vroeg in 2026 gefinaliseer word.

Daar word deurlopend aandag geskenk daaraan om die standaardbedryfsprosedures en die skema toepaslik te hou in 'n voortdurend veranderende landskap. Die fokus van die Raad bly egter om te verseker dat geen verandering of aanpassings die skema sal afwater of 'n negatiewe impak op die kwaliteit van plantmateriaal sal hê nie.

10. DANKBETUIGING

Die WVV wil graag dank betuig teenoor elke PVO en kweker wat bygedra het om van 2025 'n suksesvolle jaar te maak vir die Suid-Afrikaanse Plantsertifiseringskema vir *Vitis*. Hiermee ook dank aan al die individue wat in 2025 op die WVV Raad, Tegniese Komitee en Werkgroepe gedien het.

Roleen Carstens	Rachel Kriel
WVV Voorsitter	**WVV Sekretaris**